Ֆինանսական հաշվետվություններ
և Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

ԳԱՎԱՌԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Հոգաբարձուների խորհրդի կազմը	6
Հոգաբարձուների խորհրդի կազմը (շարունակություն)	7
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	8
Եկամուտների և ծախսերի մասին հաշվետվություն	9
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	11
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

ՄԵԼԻՔՅԱՆՍ ԸՆԴ ՔՈ
ՀՀ, ք.Երևան 0014
Ազատության 24/19
Հեռ. + 374 95 90 19 49

MELIKYANS & CO
24/19 Azatutyan Str.
0014 Yerevan, Armenia
Tel. + 374 95 90 19 49
www.mco.am

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գավառի պետական համալսարան հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդին,

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել Գավառի պետական համալսարան հիմնադրամի (այսուհետ Հիմնադրամ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ֆինանսական վիճակի մասին, եկամուտների և ծախսերի մասին, զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին և Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները և հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավարտվող տարիների համար:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով տալիս են Հիմնադրամի՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ *«Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար»* բաժնում: Մենք անկախ ենք Հիմնադրամից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված *«Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի»* (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Հիմնադրամի գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Հիմնադրամը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՍ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Հիմնադրամի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Հիմնադրամին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև

ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տրամադրում ենք նաև հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախությանը վերաբերող էթիկայի պահանջները և տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների և այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և կիրառելի լինելու դեպքում, ռիսկերը վերացնելու կամ անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տեղեկացված հարցերից մենք ընտրում ենք այն հարցերը, որոնք առավել նշանակալի էին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում և, հետևաբար, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք ներկայացնում ենք այս հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող նորմերով արգելվում է հարցի հրապարակային բացահայտումը, կամ երբ խիստ հազվագյուտ դեպքերում, մենք որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացնել աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ըստ ողջամիտ ակնկալիքների կարող են գերակշռել ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Աուդիտորական առաջադրանքի ղեկավարը, որի արդյունքում ներկայացվում է սույն աուդիտորական եզրակացությունը, Ռոբերտ Մելիքյանն է:

Ռոբերտ Մելիքյան

Տնօրեն-բաժնետեր

Առաջադրանքի պատասխանատու

12 հունիսի 2023թ.

Հոգաբարձուների խորհրդի կազմը

1. **Էդուարդ Ղազարյան՝**
ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի ակադեմիկոս, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ‹‹Գավառի պետական համալսարան›› հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ

2. **Համիկ Մարգարյան՝**
Գավառի պետական համալսարանի հաշվապահական հաշվառման ամբիոնի դասախոս, ‹‹Գավառի պետական համալսարան›› հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի քարտուղար

3. **Կարեն Սարգսյան՝**
ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետ

4. **Արթուր Մովսիսյան՝**
ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության գիտության կոմիտեի նախագահի տեղակալ

5. **Կարեն Մուխսյան՝**
ՀՀ վարչապետի աշխատակազմի տարածքային զարգացման և շրջակա միջավայրի հարցերի վարչության պետ

6. **Արման Անդրիկյան՝**
ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի խորհրդական

7. **Արսեն Հակոբյան՝**
ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության վարչության ուսանողների աջակցության բաժնի պետ

8. **Յուրի Շուքուրյան՝**
ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի ակադեմիկոս, տեխնիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

9. **Էմիլ Գևորգյան՝**
ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի թղթակից անդամ, կենսաբանական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

10. **Հայկ Ղազարյան՝**
Ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

11. **Բագրատ Սարգսյան՝**
Հայ օգնության ֆոնդի Հայաստանի մասնաճյուղի տնօրեն

12. **Հրանուշ Հակոբյան՝**
Գավառի պետական համալսարանի իրավագիտության ամբիոնի դասախոս, իրավաբանական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

13. **Վիկտոր Կատվալյան՝**
Գավառի պետական համալսարանի հայոց լեզվի և գրականության ամբիոնի դասախոս, ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի Հրաչյա Աճառյանի անվան լեզվի ինստիտուտի տնօրեն, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, դոցենտ

14. **Անդրանիկ Հովհաննիսյան՝**
Գավառի պետական համալսարանի ինֆորմատիկայի և ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների ամբիոնի դասախոս, տեխնիկական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ

15. **Աշխունք Պողոսյան՝**
Գավառի պետական համալսարանի հասարակական գիտությունների ամբիոնի դասախոս, պատմական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ

Հոգաբարձուների խորհրդի կազմը (շարունակություն)

16. Սյուզաննա Բունիաթյան՝

Գավառի պետական համալսարանի բնագիտական ֆակուլտետի ուսանող

17. Արշակ Հովհաննիսյան՝

Գավառի պետական համալսարանի հումանիտար մասնագիտությունների ֆակուլտետի ուսանող

18. Արփի Միրիբյան՝

Գավառի պետական համալսարանի տնտեսագիտական ֆակուլտետի ուսանող, ԳՊՀ ուսանողական գիտական ընկերության նախագահ

19. Անահիտ Պարոնիկյան՝

Գավառի պետական համալսարանի տնտեսագիտական ֆակուլտետի ուսանող

20. Անահիտ Վարդանյան՝

Գավառի պետական համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետի ուսանող

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	4	159,643	168,630
		159,643	168,630
Ընթացիկ ակտիվներ			
Հետաձգված հարկային ակտիվներ		13,270	6,625
Պաշարներ	5	5,306	5,239
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	6	119,839	107,999
Ավանդներ		18,000	-
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	7	882	37,665
		157,297	157,528
Ընդամենը ակտիվներ		316,940	326,158
Զուտ ակտիվներ			
Կուտակված արդյունք		50,643	55,366
		50,643	55,366
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	8	142,460	153,892
		142,460	153,892
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	9	118,189	99,850
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	8	5,648	17,050
		123,837	116,900
Ընդամենը զուտ ակտիվներ և պարտավորություններ		316,940	326,158

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 12 հունիսի 2023թ.-ին

Հիմնադրամի տնօրեն՝ Ռուզաննա Հակոբյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Գուրգեն Մուրադյան

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը կազմող 11-ից 24-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ միասին:

Եկամուտների և ծախսերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծանոթ.	2022թ.	2021թ.
Ծառայությունների մատուցումից հասույթ		323,399	313,092
Շնորհների գծով եկամուտներ	8	34,681	45,773
Այլ եկամուտներ		16,675	16,087
Իրացված ապրանքների և ծառայությունների ինքնարժեք		(163)	(74)
Հատուցում աշխատակիցներին		(314,538)	(317,580)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների մաշվածություն		(32,825)	(39,029)
Իրացման ծախսեր		(6,562)	(7,044)
Վարչական ծախսեր	10	(30,595)	(27,615)
Գործառնական գործունեությունից վնաս		(9,928)	(16,390)
Ֆինանսական եկամուտներ		367	2,550
Ֆինանսական ծախսեր		(123)	(86)
Զուտ վնաս փոխարժեքային տարբերություններից	11	(1,684)	(1,980)
Վնաս մինչև շահութահարկով հարկումը		(11,368)	(15,906)
Շահութահարկի գծով հակադարձում		6,645	6,586
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար		(4,723)	(9,320)

Եկամուտների և ծախսերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը կազմող 11-ից 24-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ միասին:

Զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Կուտակված արդյունք	Ընդամենը
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	64,686	64,686
Տարվա արդյունք	(9,320)	(9,320)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	(9,320)	(9,320)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	55,366	55,366
Տարվա արդյունք	(4,723)	(4,723)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	(4,723)	(4,723)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	50,643	50,643

Զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի սույն ֆինանսական հաշվետվություն-ների անբաժանելի մասը կազմող 11-ից մինչև 24-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ միասին:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծանոթ.	2022թ.	2021թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Արտադրանիք, աշխատանքների և ծառայությունների իրացումից դրամական մուտքեր		343,812	328,577
Գործառնական գործունեությունից այլ մուտքեր		17	9,932
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր		343,829	338,509
Ընդհանուր վարչական և աշխատակազմի գծով ծախսեր		(329,486)	(364,635)
Գործառնական գործունեությունից այլ ելքեր		(2,437)	-
Գործառնական գործունեությունից ստացված/ (գործունեության համար օգտագործված) դրամական միջոցներ		11,906	(26,126)
Վճարված շահութահարկ		-	(39)
Գործառնական գործունեությունից ստացված/ (գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ		11,906	(26,165)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառք		(78)	(7,837)
Ստացված տոկոսներ		351	2,550
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(28,696)	-
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(28,423)	(5,287)
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Ավանդների համալրում		(18,000)	-
Ֆինանսավորման գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(18,000)	-
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդների զուտ նվազում		(34,517)	(31,452)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա		(2,266)	(1,976)
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա սկզբում		37,665	71,093
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա վերջում	7,18	882	37,665

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը կազմող 11-ից 24-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ միասին:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Հիմնադրամի գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

Գավառի պետական համալսարանը հիմնադրվել է ՀՀ Կառավարության 1993թ. մայիսի 5-ի թիվ 208 որոշման համաձայն՝ որպես ՀՀ բարձրագույն կրթության և գիտության նախարարության Կամոյի պետական համալսարան, այնուհետև ՀՀ Կառավարության 2002թ. սեպտեմբերի 12-ի թիվ 1535 որոշման համաձայն Կամոյի պետական համալսարանը վերակազմակերպվել է «Գավառի պետական համալսարան» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության, իսկ ՀՀ Կառավարության 2016թ. հունիսի 9-ի թիվ 660-Ն որոշման համաձայն վերակազմակերպվել է «Գավառի պետական համալսարան» հիմնադրամի (այսուհետ՝ Հիմնադրամ), գրանցման ամսաթիվ 02.08.2016թ, գրանցման թիվ՝ 222.160.923149:

Գավառի պետական համալսարանը ոչ առևտրային, շահույթ ստանալու նպատակ չհետապնդող կազմակերպություն է և գործում է անժամկետ:

Հիմնադրամը գործում է Հայաստանի Հանրապետության ողջ տարածքում և չունի մասնաճյուղեր: Հիմնադրամի գտնվելու վայրն է ՀՀ, ք. Գավառ, Հ. Հակոբյան 1:

2022 թվականի ընթացքում Հիմնադրամի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 174 աշխատակից (2021 թվականի ընթացքում՝ 171 աշխատակից):

Հիմնադրամի բարձրագույն կառավարման մարմինը հիմնադիրների խորհուրդն է, որն ընտրում է հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի անդամներին: Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհուրդը կազմված է 20 անդամից: Խորհրդի նախագահին իրենց կազմից ընտրում են Խորհրդի անդամները:

Գործարար միջավայր

Հիմնադրամն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Հիմնադրամի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

2022 թվականը լի էր բազմաթիվ իրադարձություններով, մասնավորապես՝ ռուս-ուկրաինական պատերազմ, ՀՀ դրամի արժևորում, ակտիվություն ՀՀ անշարժ գույքի շուկայում, առևտրի, ծառայությունների, արտահանման և ներմուծման ծավալների ավելացում, որոնց արդյունքում Հայաստանն ամփոփեց երկնիշ տնտեսական աճով: Էական աճ գրանցվեց նաև զբոսաշրջության ոլորտում:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Հիմնադրամի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

Հիմնադրամի ղեկավարությունը գտնում է, որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Հիմնադրամի տնտեսական կայունությունն ապահովելու նպատակով:

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից: Հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով այն գնահատման վրա, որ Հիմնադրամն իր գործունեությունն իրականացնում է անընդհատության սկզբունքից ելնելով:

Ներկայումս ՖՀՄՍ-ները չեն պարունակում հաշվապահական հաշվառման վարման և ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման վերաբերյալ հատուկ ուղեցույցներ շահույթ չհետապնդող և ոչ կառավարական կազմակերպությունների համար: Եթե ՖՀՄՍ-ները չեն տալիս ուղղություն շահույթ չհետապնդող ոլորտի կազմակերությունններին հատուկ գործարքների հաշվառման վերաբերյալ, ապա հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը պետք է հիմնվի ՖՀՄՍ-ների ընդհանուր սկզբունքների վրա՝ համաձայն Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ):

2.2 Չափման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Հիմնադրամի գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Հիմնադրամի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է հազար միավոր:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Հիմնադրամի ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա:

2.5 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Ընթացիկ տարում Հիմնադրամը ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2022թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) և ՀՀՄՍԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից: Նշված փոփոխությունների բնույթը և ազդեցությունը բացահայտված են ստորև:

ՀՀՄՍ 1 (Փոփոխություններ) «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» - պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ

2020թ. հունվար ամսին ՀՀՄՍԽ-ն հրապարակել է ՀՀՄՍ 1-ի «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» փոփոխությունները, որոնք հստակեցնում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում պարտավորությունները ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգելու համար կիրառվող չափանիշները: Փոփոխությունները նախատեսված են պարտավորությունների դասակարգման հանդեպ ավելի ընդհանուր մոտեցում տրամադրելու համար՝ հիմք ընդունելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա պայմանագրային պայմանները:

Այս փոփոխությունները պարզաբանում են, որ ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգումը հիմնվում է այն հանգամանքի վրա, թե արդյոք Հիմնադրամը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ իրավունք ունի՞ հետաձգելու պարտավորության մարումը հաշվետու ամսաթվից հետո առնվազն տասներկու ամսով: Փոփոխությունները նաև պարզաբանում են, որ «մարել» եզրույթը ներառում է կանխիկի, ապրանքների, ծառայությունների կամ սեփական կապիտալի գործիքների փոխանցումը, եթե սեփական կապիտալի գործիքները փոխանցելու պարտավորությունը չի առաջանում փոխարկման հատկանիշից, որը բաղադրյալ ֆինանսական գործիքի պարտավորության բաղադրիչից առանձին է դասակարգված որպես սեփական կապիտալի գործիք:

Քանի որ այս փոփոխությունները գոյություն ունեցող պահանջները պարզաբանում, բայց չեն փոխում, չի ակնկալվում, որ դրանք նշանակալի ազդեցություն կունենան Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Այս փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին և դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Թույլատրվում է ժամկետից շուտ կիրառումը:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Արտարժույթ

Արփարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Հիմնադրամի համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը.

	2022թ.	2021թ.
ԱՄՆ դոլար	393.57	480.14

Ոչ դրամային հոդվածները չեն վերահաշվարկվում հաշվարկվում են՝ օգտագործելով գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքը, բացառությամբ իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների, որոնք վերահաշվարկվում են իրական արժեքի չափման օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի արդյունքում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի արդյունքում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն զուտ ակտիվներում: Հիմնադրամի ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են դրամից հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով: Եկամտային

և ծախսային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ օգտագործելով ժամանակաշրջանի միջին փոխարժեքը:

3.2 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման, և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր, կառուցվածքներ	-	10-20 տարի
Մեքենաներ և սարքավորումներ	-	10 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	-	5 տարի
Արտադրական գույք	-	3 տարի
Այլ	-	8 տարի

Քանի որ հողի համար հնարավոր չէ որոշել վերջավոր օգտակար ծառայության ժամկետ, համապատասխան հաշվեկշռային արժեքը չի ամորտիզացվում: Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Հիմնադրամի կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները: Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է 1 տարի:

3.3 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Հիմնադրամը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով՝ ՖՀՄՍ 15-ի պահանջներին համապատասխան: Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,

- իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- իրական արժեքով չափվող՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով:

Դասակարգումը բնորոշվում է հետևյալ երկու պարագայով.

- Հիմնադրամը՝ ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը,
- ֆինանսական ակտիվի՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշները:

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են տարվա արդյունքում, արտացոլված են ֆինանսական ծախսերում, ֆինանսական եկամուտում կամ այլ ֆինանսական արդյունքներում, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման, որը արտացոլված է վարչական ծախսերում:

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին (և չեն դասակարգված որպես իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով).

- դրանք պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը,
- ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն դեպքերում, երբ զեղչման ազդեցությունը աննշան է, զեղչում չի կատարվում: Ֆինանսական գործիքների այս կատեգորիայում են դասակարգվում Հիմնադրամի մնացորդները բանկերում և դրամարկղում և առևտրային դեբիտորական:

Ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են «հավաքագրման համար պահվող» կամ «հավաքագրման և վաճառքի համար պահվող» բիզնես մոդելներից տարբեր մոդելի շրջանակներում, դասակարգվում են որպես իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: հետագայում, անկախ բիզնես մոդելից, բոլոր այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց պայմանագրային դրամական հոսքերը չեն հանդիսանում միայն մայր գումարի և հաշվարկված տոկոսի մարում, հաշվառվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Բոլոր ածանցյալ ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են այս կատեգորիայում, բացառությամբ հեջավորման գործիքների, որոնց համար գործում են հեջավորման հաշվառմանը ներկայացվող պահանջները:

Այս կատեգորիայում դասակարգված ակտիվները չափվում են իրական արժեքով՝ օգուտը կամ կորուստները ճանաչելով շահույթում կամ վնասում: Այս կատեգորիայում դասակարգված ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը որոշվում է գործող շուկայի գործարքներին հղում կատարելով կամ, այն պարագայում, երբ առկա չէ գործող շուկա՝ կիրառելով գնահատման մեթոդ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչելու համար ՖՀՄՍ 9-ում արժեզրկմանը ներկայացված պահանջներում օգտագործվում է ապագային առնչվող տեղեկատվություն՝ «Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելը»: ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների շրջանակներում ընդգրկվող գործիքները ներառում են տրված վարկերը և փոխառային տիպի այլ ֆինանսական ակտիվները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքում, առևտրային դեբիտորական պարտքերը, պայմանագրային ակտիվները որոնք ճանաչվել և չափվել են ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն և վարկային պարտավորությունները և որոշ ֆինանսական երաշխավորության

պայմանագրերը (թողարկողի համար), որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթում կամ վնասում:

Պարտքային կորուստների ճանաչումը այլևս կախված չէ Հիմնադրամի՝ պարտքային կորուստը բնորոշող իրադարձության սկզբնական բացահայտումից: Փոխարենը, պարտքային ռիսկը գնահատելիս և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Հիմնադրամը դիտարկում է տեղեկատվության ավելի ընդլայնված զանգված՝ ներառյալ անցյալ իրադարձությունները, ընթացիկ պայմանները, խելամիտ և հիմնավորված կանխատեսումները, որոնք ազդեցություն ունեն գործիքի ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող հավաքագրելիության վրա:

Առաջընթաց գնահատման մոտեցումը կիրառելիս առանձնացվում են հետևյալները.

ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չեն վատթարացել կամ ունեն ցածր պարտքային ռիսկ («Փուլ 1») և

ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն վատթարացել են և որոնց պարտքային ռիսկը ցածր չէ («Փուլ 2»):

«Փուլ 3»-ը ընդգրկում է այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց մասով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ ապացույցներ:

Առաջին դասի ակտիվների համար ճանաչվում են «12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները», մինչդեռ «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները» ճանաչվում են երկրորդ դասի ակտիվների համար: Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը որոշվում է ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամկետի պարտքային կորուստների հավանականության միջին կշռված գնահատումով:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հիմնադրամը հաշվառում է առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը և պայմանագրային ակտիվները օգտվելով պարզեցված մոտեցումից և կորստի գծով պահուստը ձևակերպում է որպես գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ: Դրանք իրենցից ներկայացնում են պայմանագրային դրամական հոսքերի ակնկալվող դադարեցումները՝ հաշվի առնելով ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ամբողջ ընթացքում ցանկացած պահի չմարվելու հնարավորությունը: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելիս Հիմնադրամը օգտագործում է պահուստի մատրիցան՝ ելնելով պատմական փորձից, արտաքին ցուցանիշներից և ապագային առնչվող տեղեկատվությունից

Հիմնադրամը դեբիտորական պարտքերի ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման համար օգտագործում է ՖՀՄՍ 9-ի կողմից թույլատրվող պարզեցված մոտեցում, համաձայն որի Պահուստավորման սանդղակը հիմնվում է Հիմնադրամի պատմական կորստի դրույքաչափերի վրա՝ ճշգրտված ապագա սպասվող դեպքերով: Հիմնադրամը դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումները ճանաչում է ներքոնշյալ դրույքներով, որոնք կարող են հետագայում փոխվել՝ դեբիտորական պարտքերի հետագա արժեզրկումների արդյունքում:

Դեբիտորական պարտքերի պայմանագրային ժամկետայնության օրեր	Արժեզրկման տոկոս
Մինչև 90 օր	10%
91-180 օր	20%
181-270 օր	50%
271 և ավել	100%

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Հիմնադրամը ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են ակտիվներին վերաբերող շնորհներ, եկամուտներին վերաբերող շնորհներ, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը:

Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություն 13.2-ում:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.4 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները և դրամական միջոցները՝ ճանապարհին:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցների համարժեքները կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներն են, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Հիմնադրամը դասակարգում է ներդրումները որպես դրամական միջոցների համարժեքներ այն դեպքում, եթե դրանք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

3.5 Հատուցումներ աշխատակիցներին

Կարճաժամկետ հատուցումներն աշխատակիցներին այն հատուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամբողջությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները:
Դրանք ներառում են՝
(ա) աշխատավարձերը և պարգևավճարները,
(բ) վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները,
(գ) քաղաքացիաիրավական հիմունքներով վճարված եկամուտները:

3.6 Ստացվող շնորհներից եկամուտ

Շնորհները ճանաչվում են սիստեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջնում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են:

Ստացված պետական շնորհները չեն ճանաչվում այնքան ժամանակ, մինչև առկա չլինի ողջամիտ հավաստիացում, որ Հիմնադրամը կհամապատասխանի իրեն կցված պայմաններին, որի արդյունքում կստացվեն շնորհները:

Պետական շնորհները ճանաչվում են շահույթ կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, երբ Հիմնադրամը ճանաչում է շնորհին վերաբերվող ծախսը: Մասնավորապես պետական դրամաշնորհների հիմնական պայմաններն այն են, որ Հիմնադրամը պետք է կառուցի, գնի, կամ այլ կերպ, ձեռք բերի ոչ նյութական ակտիվ (Այդ թվում շենք, շինություններ, սարքավորումներ), որը ճանաչվում է որպես հետաձգված եկամուտ Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և համակարգված և ռացիոնալ հիմունքով ճանաչվում ղշահույթ կամ վնասի մասին հաշվետվությունում՝ ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

4 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար դրամ	Շենքեր	Սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական գույք	Գրականություն	Համակարգչային տեխնիկա	Ոչ նյութական ակտիվներ	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք									
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	461,331	3,891	32,933	56,971	14,464	174,776	212	57,074	801,652
Ավելացում	4,039	-	-	1,631	1,188	1,526	-	61	8,445
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	465,370	3,891	32,933	58,602	15,652	176,302	212	57,135	810,097
Ավելացում	3,746	-	112	512	480	18,983	-	80	23,913
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	469,117	3,891	33,045	59,114	16,132	195,285	212	57,138	833,934
Կուտակված մաշվածություն									
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	325,964	3,808	32,933	49,099	12,058	128,553	212	50,042	602,669
Տարվա հաշվարկ	16,935	18	-	2,660	806	15,467		2,912	38,798
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	342,899	3,826	32,933	51,759	12,864	144,020	212	52,954	641,467
Տարվա հաշվարկ	16,990	15	112	2,628	931	11,896	-	253	32,825
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	359,889	3,841	33,045	54,387	13,795	155,916	212	53,206	674,291
Հաշվեկշռային արժեք									
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	122,471	65	-	6,843	2,788	32,282	-	4,181	168,630
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	109,228	50	-	4,727	2,337	39,369	-	3,932	159,643

5 Պաշարներ

Հազար դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Հումք, նյութեր	2,860	3,006
Վառելիք	419	914
Տարա և տարանյութեր	19	16
Պահեստամասեր	210	199
Շինանյութ	383	419
Այլ նյութեր	932	159
Արագամաշ առարկաներ պահեստում	402	320
Ապրանքներ	81	206
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	5,306	5,239

6 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Ֆինանսական ակտիվներ		
Ծառայությունների գծով	115,375	104,549
Կցագրված ուսանողների գծով	3,508	2,629
Այլ	646	290
	119,529	107,468
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Տրված կանխավճարներ	35	319
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեից	275	212
	310	531
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	119,839	107,999

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի զուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Հիմնադրամի՝ համեմատական ժամանակաշրջանի բոլոր առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը վերանայվել են արժեզրկման հայտանիշների առկայության ստուգման համար:

Տե՛ս ծանոթագրություն 14(ա) Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի մնացորդների արժույթների բացահայտման համար:

7 Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում

Հազար դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Կանխիկ միջոցներ	511	821
Բանկային հաշիվներ	371	36,844
	882	37,665

Տե՛ս ծանոթագրություն 14(ա) դրամարկղում և բանկերում մնացորդների արժույթների բացահայտման համար:

8 Շնորհներ

Շնորհները իրենից ներկայացնում են ծրագերից, ինչպես նաև պետական միջոցներից ստացված անհատույց գումարները, որոնք ուղղվում են գիտաշխատողների, դասախոսների աշխատավարձների վճարմանը, համալսարանի հիմնական միջոցների թարմացմանը և այլ կրթական ծրագրերով նախատեսված աշխատանքներին:

9 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	2,975	3,406
Կրդեիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	8,025	-
	11,000	3,406
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	6,458	6,870
Ստացված կանխավճարներ	100,471	89,361
Այլ	260	213
	107,189	96,444
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	118,189	99,850

Տե՛ս ծանոթագրություն 14(ա) Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի մնացորդների արժույթների բացահայտման համար:

10 Վարչական ծախսեր

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	613	1,902
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	994	1,008
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	20,168	20,247
Աուդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	860	860
Վարչական այլ ծախսեր	7,960	3,598
	30,595	27,615

11 Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	-	(14)
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	582	-
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	(2,266)	(1,966)
	(1,684)	(1,980)

12 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

13 Ֆինանսական գործիքներ

13.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3-ում:

13.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև.

Հազար դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Ֆինանսական ակտիվներ		
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	119,529	107,468
Ավանդներ	18,000	-
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	882	37,665
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	138,411	145,133
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	118,189	99,850
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	118,189	99,850

14 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Հիմնադրամը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի, որոնք կապված են Ֆինանսական գործիքների հետ: Այս ռիսկերն են

- շուկայական ռիսկը,
- պարտքային ռիսկը,
- իրացվելիության ռիսկը:

Հիմնադրամը ներգրավված չէ սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ: Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Հիմնադրամը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

1) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Հիմնադրամի եկամտի կամ նրա ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է շուկայական գների, այդ թվում արտարժույթի փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

ա) Արտարժութային ռիսկ

Հիմնադրամի ֆինանսական միջոցները հիմնականում ՀՀ դրամով են:

2) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Հիմնադրամը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Հիմնադրամը պարտքային ռիսկն առաջանում է ֆինանսական ակտիվներից՝ ներառյալ բանկերում պահվող դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները և առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը:

Պարտքային ռիսկը կառավարվում է խմբային հիմունքով՝ ելնելով Հիմնադրամի պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունից և ընթացակարգերից:

ա) Առևտրային դեբիտորական պարտքեր

Հիմնադրամը բոլոր առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ի պարզեցված մոդելը. «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում», քանի որ այս դեբիտորները չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ:Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս առևտրային դեբիտորական պարտքերը գնահատվել են հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնորոշումներ: Դրանք խմբավորվել են՝ ելնելով ժամկետանց օրերից: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների մեծությունը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ զրո է:

3) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Հիմնադրամը կունենա դժվարություններ՝ իր ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս:Հիմնադրամի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման մոտեցումն է մշտապես ապահովել հնարավորինս բավարար իրացվելիություն, մասնավորապես ապահովել դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներիմ ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների այնպիսի չափ պահանջվող ժամկետներում պարտավորությունները մարելու համար:Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունները կարճաժամկետ՝ մինչև մեկ տարի են:

15 Իրական արժեքի չափում

Հիմնադրամը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

16 Պարտավորվածություններ

16.1 Իրավական պարտավորվածություններ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ , ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի եզրակացության օրվա դրությամբ Հիմնադրամի նկատմամբ առկա չեն որևէ դատական հայցեր: Միևնույն ժամանակ Հիմնադրամը վերոնշյալ ամսաթվերի դրությամբ չունի որևէ դատական հայց ընդդեմ երրորդ կողմի:

17 Պայմանականություններ

17.1 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը հաճախակի ենթարկվում է փոփոխությունների, ինչը որոշ դեպքերում մեկնաբանությունների կարիք է առաջացնում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության համաձայն:

18 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են դրամական միջոցները դրամարկղում ու բանկերում: Ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրամարկղում և բանկերում մնացորդները կարող են համադրվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության հոդվածների հետ հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	882	37,665

19 Կապակցված կողմեր

Հիմնադրամի կապակցված կողմերը ներառում են հիմնական ղեկավար անձնակազմը, անդամները:

19.1 Վերահսկողություն

Հիմնադրամը վերահսկվում է հոգաբարձուների խորհրդի կողմից:

19.2 Գործարքներ ղեկավարության հետ

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ (ներառյալ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված հարկերը)	17,561	24,907